

Oponentský posudek na diplomovou práci Julie Černé

Hippokratovské pojetí lékaře:

Překlad a komentář spisů De medico a De decenti habitu

Typ diplomového úkolu, který byl Julii Černé zadán, pokládám za velmi vhodný pro posluchače studující klasickou filologii. Diplomantka dostala příležitost zabývat se konkrétními problémy textové kritiky, interpretovat a překládat ne právě snadné řecké texty a ke komplikovaným textům vypracovat komplexní komentář. Za nesporný klad diplomového úkolu považuji tu okolnost, že při jeho plnění bylo možno uplatnit všechny základní složky filologické práce.

Na druhé straně však pokládám za vhodné upozornit na to, že zadaný úkol byl značně obtížný. Hlavní obtíž podle mého názoru spočívá v tom, že oba pseudohippokratovské spisy jsou textově silně porušené, takže práce s nimi naráží na nesnáze základního rázu. Dále si dovoluji poznamenat, že autoři spisů jako stylisté sotva patří k ozdobám řecké naučné prózy, jejich věty jsou na mnoha místech formulovány dost neobratně a leckdy i málo srozumitelně. A tak pozice jejich vydavatelů, interpretů a komentátorů není nikterak snadná.

J. Černá ve své diplomové práci dokázala, že je schopná pracovat na tematice značně nesnadné. Seznámila se důkladně s hlavními výsledky bádání o Corpus Hippocraticum, zvláště ovšem s výsledky, jež se týkají dvou spisů, které přeložila a komentovala. Výsledek její práce pokládám za cenný příspěvek k našemu bádání o Corpus Hippocraticum. Překlady obou spisů i s řeckým textem a upraveným komentářem by mohly být po určité revizi publikovány.

Revizi překladů před eventuálním publikováním bych považoval za užitečnou zvláště z toho důvodu, že četné pasáže řeckých originálů (a nemám na mysli jen pasáže textově porušené) se zřejmě dají interpretovat a překládat dost odlišnými způsoby. V některých případech jsem naby

dojmu, že autorka zvolila překladovou variantu, která se mi jevila jako problematická. Z takových pasáží jsem vybral tři. Navrhuji, aby diplomantka při obhajobě blíže zdůvodnila své pojetí a překlad následujících pasáží: 1) De med. 1 : *ἡγή γ. π. ἐπικουρῆεν δικαιοσύνην*
2) De med. 14 : *θαλαγάκλις γὰρ . . . π. τ. ξενικῶς στρατιᾶς γέν.*
3) De dec. hab. 3 : *οἷς οὐ διδακτῆ κ. οὐδὲ περιέρ γούη.*

Z kritických poznámek čistě okrajových uvádím tři. 1) Název spisu *Περὶ Εὐδχμοσύνης* (*De decenti habitu*) překládá autorka třemi různými způsoby: a) o správném vystupování (v rozpise obsahu na nečíslované straně), b) o dobrém chování (s. 2), c) o dobrém vystupování (s. 64, 06).

2) Spis *Ad Demonicum* není pseudoaristotelovská parainesis, jak autorka uvádí v poznámce 19 na str. 5, nýbrž parainese pseudoisokratovská. 3) V komentáři k *De med. 1* (str. 37, odst. 3) pojednává autorka o společenském postavení lékařů v řeckých městech a v této souvislosti používá slova status místo náležitého status. Nesprávné používání slova status (na místech, kde se jedná o status), se stalo v české odborné literatuře dost častým jevem, ale tento chybný usus by podle mého názoru neměl být tolerován.

V závěru opakuji, že Julie Černá podle mého názoru splnila zadaný úkol, který nebyl snadný, úspěšně. Její úvodní studium, překlad i komentář k oběma spisům z CH je možno označit za zdařilé. Předložená diplomová práce zcela vyhovuje požadavkům na diplomové práce kladeným, spíše je překračuje. Doporučuji práci k obhajobě.

13.9.2006

J. Janda
J. Janda, CSc